

Bedriftsnavn: Tensio TS

Tensio TS' praktisering av privatrettslige tillatelser ved etablering og drift av ledningsnett over privat eiendom

Tensio TS (Tensio) har som nettselskap en områdekonsesjon gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat. I kraft av denne konsesjonen plikter Tensio å levere elektrisk energi til våre nettkunder.

Etablering av elektriske anlegg og annen infrastruktur forutsetter som regel framføring over annen manns eiendom. Etableringen forutsetter i så fall at nettselskapet skaffer seg nødvendige rettigheter til dette vis-a-vis eierne av, eventuelt også andre rettighetshavere i, berørte eiendommer (privatrettslige tillatelser).

Etablering av elektriske anlegg og annen infrastruktur forutsetter også at det er gitt tillatelser til etableringen med hjemmel i de ulike lover og forskrifter som kan komme til anvendelse i den konkrete situasjon (offentligrettslige tillatelser).

Standard tilknytningsavtale for privatkunder og Standard tilknytningsvilkår for næringskunder mv. , som er fremforhandlet av energibransjen og Forbrukerombudet, anvendes av samtlige norske nettselskaper og regulerer nettselskapets og installasjonseiers (som oftest grunneiers) rettigheter og plikter.

Standard tilknytningsavtale for privatkunder og Standard tilknytningsvilkår for næringskunder mv gjelder for alle nettkunder tilknyttet Tensio sitt ledningsnett.

Dette betyr at grunneiere på eiendommer som har anlegg tilknyttet Tensio sitt ledningsnett også omfattes av disse vilkårene, med de rettigheter og plikter som følger av disse.

Valg av kabel- og ledningstraséer og plassering av anleggsdelene gjøres etter avklaring med grunneier/rettighetshavere (uttalerett), og skal medføre minst mulig ulempe for disse.

Normalt skjer framføringen uten vederlag. Dette gjelder både ved framføring av ledningsnett over eiendom til eget bruk, og framføring over én eiendom for å komme fram til en annen eiendom.

Tensio plikter – uten unødig opphold - å rydde opp og rette eventuelle skader på terreng/infrastruktur etter anleggsarbeidet.

Ved uenigheter/tvister har du som nettkunde mulighet til å klage til **Elklagenemnda**, alternativt anlegge sak ved de alminnelige domstolene. Elklagenemnda ble opprettet etter avtale mellom Energi Norge og Forbrukerrådet, og har ansvar for å behandle klager med utgangspunkt i kontraktsforhold mellom energiselskap og forbrukerne.

RETTIGHETSAVTALE LAVSPENTKABEL

Private grunneiere

Mellom Tensio TS («nettselskapet») - org nr 978 631 029 – og eier av eiendommer i..... i .... kommune – («grunneier») er det i dag inngått følgende avtale:

Grunneier gir nettselskapet rett til etablering og fremtidig drift og vedlikehold av lavspent ledningsnett over eiendom iht. vedlegg 1, kartvedlegg datert .....

Nettselskapet gis rett til nødvendig adkomst for å kunne etablere og drifte ledningsnettet slik det er beskrevet i kartvedlegget.

Det forutsettes at alt arbeid som nettselskapet utfører i forbindelse med etablering og drift av ledningsnettet skal medføre minst mulig ulempe for grunneier/fester.

Berørt terreng og/eller opparbeidet infrastruktur skal minimum tilbakestilles til opprinnelig standard i forbindelse med nettselskapets aktivitet på ledningsnettet.

Nettselskapet har utbedringsansvaret og bærer alle kostnader i forbindelse med etablering og drift av ledningsnettet, herunder også reetablering/istandsetting av berørt terreng/infrastruktur.

Nettselskapets og grunneiers rettigheter og plikter i forbindelse med etablering og drift av ledningsnettet fremgår for øvrig av «Standard tilknytningsavtale for privatkunder», utarbeidet av Energibedriftenes landsforening i samarbeid med Forbrukerombudet, vedlagt som vedlegg 2.

Utover nettselskapets plikt til istandsetting/tilbakeføring av terreng/infrastruktur til opprinnelig stand ytes det ikke erstatning for bruk av veger eller ulempen med å ha lavspenningskabel liggende på eiendommen.

Gnr/bnr.....Signatur:.....Blokkbokstaver.....

.....den.....

Gnr/bnr.....Signatur:.....Blokkbokstaver.....

.....den.....

Gnr/bnr.....Signatur:.....Blokkbokstaver.....

.....den.....

Gnr/bnr.....Signatur:.....Blokkbokstaver.....

.....den.....

.....den.....

Tensio TS

Saksbehandler Tensio TS

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Kartvedlegg datert _____
- Vedlegg 2: Standard tilknytningsavtale for privatkunder
- Vedlegg 3: Standard tilknytningsvilkår for næringskunder mv.

Tensio TS

STANDARD TILKNYTNINGSAVTALE FOR PRIVATKUNDER

Gjelder fra 01.01.07. Avtalen er utarbeidet av Energi Norge i samarbeid med

Forbrukerombudet og gjelder bare for privatkunder (husholdninger) og bare for det utstyret som er vanlig i husholdninger.
For forbruk og utstyr som blir benyttet i forbindelse med næringsvirksomhet og annen ervervsvirksomhet gjelder andre avtaler.

§ 1 GENERELT

Standard tilknytningsvilkår regulerer forholdet mellom nettselskapet og eieren av den elektriske installasjon som tilknyttes distribusjonsnettet. Bruk av distribusjonsnettet til uttak av kraft reguleres av standard nettleieavtale mellom nettselskapet og bruker (kunde). Tilknytning av en elektrisk installasjon kan også berøre forholdet til en grunneier eller andre som disponerer rettigheter over en eiendom uten at disse er identiske med installasjonseier. Forholdet mellom nettselskapet og disse reguleres også av standard tilknytningsvilkår, når dette fremgår av den enkelte paragraf. Ansvarsforholdet mellom nettselskapet og kunder er beskrevet i standard nettleieavtale. De samme prinsipper gjelder så langt de passer også for forhold som reguleres i standard tilknytningsvilkår. Noen hovedprinsipper er gitt i § 8. For å få en fylligere forståelse av ansvarsforholdet, henvises det til standard nettleieavtale.

§ 2 BESTILLING OG GODKJENNING AV TILKNYTNING**§ 2-1** Avtaleforholdet og inngåelse av tilknytningsvilkår

Avtaleforholdet består av disse standard tilknytningsvilkår samt de forutsetninger som er lagt til grunn for tilknytningen. Dersom forutsetningene for tilknytning av en installasjon blir vesentlig endret, kan nettselskapet kreve å få dekket de kostnader knyttet til drift og vedlikehold som ikke dekkes av nettleien.

§ 2-2 Bestilling av tilknytning

Bestilling av tilknytning bør fortrinnsvis skje på dertil egnet skjema og så tidlig som mulig i planfasen. Den som bestiller tilknytning av en elektrisk installasjon må oppgi blant annet følgende informasjon:

- om bestillingen gjelder permanent eller midlertidig tilknytning
- om bestillingen gjelder ny installasjon eller endret installasjon som medfører behov for endring i tilknytningspunktet.
- installasjonseiers fullstendige navn
- installasjonseiers foretaksnr/fødselsdato/bostedsadresse/næringsadresse
- installasjons-/anleggsadresse
- forslag til energi- og effektbudsjett
- installasjonens bruksformål
- plassering av målepunkt/overbelastningsvern

§ 2-3 Bekreftelse av bestilling

Nettselskapet melder skriftlig til installasjonseier eller dennes representant om bestillingen er godkjent med de innmeldte data eller om det kreves ytterligere informasjon. Eventuell nektelse skal være saklig og grunnlig skriftlig. Sammen med nettselskapets tilbakemelding til installasjonseier vedlegges et eksemplar av disse standard tilknytningsvilkår.

§ 2-4 Tilknytningsforutsetninger

En elektrisk installasjon blir tilknyttet nettselskapets distribusjonsnett på de forutsetninger som gis i nettselskapets tilbakemelding til installasjonseier og med de rettigheter og plikter som følger av disse standard tilknytningsvilkår, samt av de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter. For dimensjonering av tilknytningen legges det til grunn et omforent energi- og effektbudsjett.

Forutsetningene for tilknytningen dokumenteres i et eget vedlegg til disse standard vilkår og kan tinglyses på nettselskapets kostnad. Vedlegget kan inneholde følgende informasjon:

- tilknytningspunktets utforming
- ansvar for drift og vedlikehold av stikkledning
- energi og effektbudsjett
- gjensidig rett til etterregning av anleggsbidrag
- installasjonens bruksformål
- plassering av målepunkt/overbelastningsvern

§ 2-5 Overdragelse av elektrisk installasjon

Dersom en elektrisk installasjon skifter eier etter tilknytning anses ny eier å tiltre de samme rettigheter og plikter som opprinnelige eier. Melding om ny installasjonseier skal sendes nettselskapet.

Ved overdragelse av eierskap til en elektrisk installasjon som er tilknyttet nettselskapets fordelingsnett skal eier informere ny eier om de rettigheter og plikter som er avtalt mellom partene.

§ 2-6 Drift og vedlikehold av installasjoner

Installasjonseier er ansvarlig for å bygge, drive og vedlikeholde sin installasjon i samsvar med de til enhver tid gjeldende forskrifter. Oppstår det feil på installasjon skal installasjonseier straks underrette autorisert elentreprenør/nettselskap og sørge for at nødvendig utbedring/feilretting foretas. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap/det lokale eltilsyn har i samsvar med gjeldende lover og forskrifter rett til utvidet adgang til alle anleggseiers/brukers installasjoner.

§ 2-7 Tolkning av tilknytningsvilkårene

Ved tvil om forståelsen av begreper og uttrykk som er brukt i disse vilkår skal, med mindre noe annet er sagt i disse vilkår eller fremgår av sammenhengen i disse vilkår, definisjonene i definisjonsliste vedlagt disse vilkår, legges til grunn.

§ 2-8 Personopplysninger

Ved inngåelse av standard tilknytningsvilkår kan nettselskapet kreve identifikasjon av kunden, med opplysninger om kundens fullstendige navn, fødselsdato/foretaksnummer, nåværende og tidligere bosteds/næringsadresse, m.v. Nettselskapet har også rett til å kreve opplysninger om forbruksdata, herunder opplysninger om anlegget helt eller delvis er tenkt brukt til bolig-, fritids- eller næringsformål. Dersom anlegget hovedsakelig brukes til næringsvirksomhet, kan nettselskapet kreve at det inngås egen avtale for næringsvirksomheten.

Nettselskapet skal ikke utlevere personopplysninger som vedrører anleggseier eller noen i hans husstand til utenforstående, unntatt når utlevering av opplysninger skjer

- a) med samtykke fra den opplysningen gjelder
- b) med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov eller
- c) som ledd i betalingsinnkreving m.v. hvor det foreligger saklige grunner

Nettselskapet og anleggseier, samt deres ansatte og andre hjelpere, har likeledes plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de får vite om hverandres drifts- og forretningsforhold m.v.

§ 3 FREMFØRING OG PLASSERING AV DISTRIBUTJONSNETT

§ 3-1 Erverv av rettigheter til grunn for ledningsfremføring
Nettselskapet erverver rettigheter til fremføring av og adgang til lavspennings distribusjonsnett. Det betales ikke vederlag for slike rettigheter, unntatt eventuelt for rett til plassering av nettstasjon.

§ 3-2 Nettrasé og plassering av nødvendig utstyr

Ved fremføring av distribusjonsnett skal grunneier/fester på forhånd gis muligheter til å uttale seg om nettrasé og plassering av nødvendig utstyr.

Nettselskapet skal påse at plassering og utførelse av nettet medfører minst mulig ulempe for grunneier/fester. For øvrig vises til "Lov om rettstilhøve mellom grannar" av 16. juni 1961 nr. 15 og "Plan og bygningsloven" av 14. juni 1985 nr. 77. Når nettselskapet bruker nett/trasé til annen energioverføring, skal dette skje uten unødvendig ulempe for grunneier/fester og installasjonseier.

§ 3-3 Fremføring av distribusjonsnett/stikkledning til installasjonseiers eget bruk
Nettselskapet avgjør hvordan stikkledningen skal fremføres, dens plassering, og hvilken art og dimensjon den skal ha. Grunneier/fester skal uten vederlag eller erstatning gi adgang til fremføring av nødvendig distribusjonsnett og/eller stikkledning for tilknytning av egen installasjon.

Fremføringen skal skje til minst mulig ulempe for grunneier/fester. På forhånd påviser nettselskapet, så langt det er mulig, ledningstrasé, plassering av stolper og annet utstyr for grunneier/fester. Grunneieren har ikke krav på erstatning for skader og ulemper som stikkledningen kan medføre, unntatt ved uaktsomhet fra nettselskapets side. Nettselskapet har rett til å fremføre og vedlikeholde distribusjonsnettet. Det samme gjelder andre som har rett til å benytte ledningstraséen. Fremføring og vedlikehold skal skje til minst mulig ulempe for grunneier/fester.

§ 3-4 Fremføring av distribusjonsnett /stikkledning til andre

Nettselskapet har rett til å legge luftledning eller jordkabel som distribusjonsnett eller stikkledning over grunn som en installasjonseier eier eller fester, frem til andre installasjonseiere.

Fremføring skjer som regel uten vederlag, men installasjonseier skal på forhånd gis mulighet til å uttale seg om ledningstrasé og plassering av stolper og annet utstyr. Distribusjonsnettet og arbeidet med dette skal medføre minst mulig ulempe for grunneier eller fester.

§ 3-5 Plassering av nettstasjoner

Ved tilknytning av større installasjoner har nettselskapet rett til å kreve avstått rom i bygning eller tomt til nettstasjon(er). Plass som stilles til rådighet, skal på forhånd være godkjent av nettselskapet. Vederlag fastsettes fortrinnsvis som et engangsbeløp og beløpets størrelse avtales mellom partene eller etter rettslig skjønn. Nettselskapet kan uten ytterligere godtgjørelse føre ledninger ut fra nettstasjon til tilknytning av andre elektriske installasjoner. Dette skal skje med minst mulig ulempe for grunneier/fester.

§ 3-6 Adgang til distribusjonsnett og installasjon

Installasjonseier skal gi nettselskapet, og andre som benytter ledningsnettet, uhindret adgang til eiendommen for vedlikehold og drift av nettet og tilknytningspunktet. Nettselskapet kan etter forhåndsvarsel til grunneier foreta nødvendig kvisting og rydding av trær av sikkerhetsmessige hensyn og for å hindre skade på ledningene. Inngrep skal skje med minst mulig ulempe for grunneier/fester. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til nettstasjoner, også når disse er plassert i installasjonseiers bygg.

§ 3-7 Bruk av arbeidsmaskiner nær ledningsnett

Bruk av arbeidsredskaper nær, ved og under ledningsanlegg skal bare skje etter anvisning fra nettselskapet slik at ulykker og skader på personer, ledningsanlegg og annet materiell kan unngås.

Ved bruk av anleggsredskaper nærmere høyspenningsanlegg enn 30 m, skal nettselskapet kontaktes så tidlig som mulig for arbeidet starter. Nettselskapet vil gi sikkerhetsrettledning og påvise minste sikre avstand til ledningsanlegg under arbeidet. Dersom sikringsarbeidet medfører urimelige merkostnader for nettselskapet kan nettselskapet kreve disse dekket av den som forestår arbeidet.

§ 3-8 Grunneiers/festers informasjonsplikt

Grunneier/fester har plikt til å underrette nettselskapet på forhånd når det skal foretas graving, oppfylling eller annen endring av terrenget, sprengning, veibygging, felling av trær eller andre arbeider som kan skade eller på annen måte ha betydning for netteiers distribusjonsnett. Underretning skal skje så tidlig at nødvendige tiltak kan iverksettes. Dersom tiltakene medfører urimelige merkostnader for nettselskapet kan nettselskapet kreve disse dekket av den som forestår arbeidet.

§ 3-9 Skade på nettselskapets eiendom

Nettselskapet kan kreve erstatning for skade en installasjonseier forårsaker på nettselskapets eiendom ved forsett eller uaktsomhet. Unnlatt varsling til nettselskapet i tilfeller som nevnt i §3-7 og § 3-8, eller varsling så sent at nettselskapet ikke kan overholde rettledningsplikten, vil normalt betraktes som uaktsomhet.

§ 3-10 Flytting eller fjerning av ledninger/nett

Hvis det som følge av offentlige påbud, eller etter grunneiers behov er nødvendig, kan det kreves flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller lavspenningsnett. Tilsvarende kan bare unntaksvis kreves for høyspennings fordelingsnett. Nettselskapet utfører normalt arbeidet med flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller lavspenningsnett for rekvirentens regning. Nettselskapet foretar flytting, forandring eller fjerning av høyspenningsanlegg på privat eiendom for rekvirentens regning, dersom ikke annen avtale er inngått. Nettselskapet kan fjerne stikkledningen og den del av distribusjonsnettet som tjener til forsyning av en installasjon/anlegg som har

vært uten nettleiekunde i minst 3 år. Før slik fjerning finner sted, skal nettselskapet skriftlig varsle installasjonseier. Hvis nettselskapet ikke mottar bekreftelse på opprettholdelse av tilknytning innen en måned, kan nettselskapet fjerne de aktuelle nettdeler.

§ 4 TILKNYTNING

§ 4-1 Tilknytningspunktet

Tilknytningspunktet markerer overgangen mellom nettselskapets distribusjonsnett og den elektriske installasjonen og angir grensen for eiendomsforhold samt ansvar for drift og vedlikehold.

Tilknytningspunktet kan være definert som:

- det punkt i distribusjonsnettet hvor stikkledning er tilknyttet, eller
  - tilkoblingsklemme på husvegg eller grunnmur for kabel eller luftnett
- I det siste tilfelle blir stikkledning en del av nettselskapets distribusjonsnett. Tilknytningen utføres i henhold til nettselskapets standard for området. Installasjonen tilknyttes distribusjonsnettet på avtalt spenningsnivå.

Tilknytningspunktet angis på skjema "Melding om installasjonsarbeid" eller annet skjema. Dersom stikkledning er en del av nettselskapets distribusjonsnett, avgjør nettselskapet hvordan stikkledningen fremføres, plasseres og hvilken art og dimensjon den skal ha. Fremføring av stikkledning utføres i samråd med installasjonseier/grunneier og skal være til minst mulig ulempe for denne. Til hver installasjon fører nettselskapet som regel bare frem en stikkledning. Det kan ikke kreves erstatning for ulemper som stikkledning senere kan medføre, unntatt ved uaktsomhet fra nettselskapets side.

§ 4-2 Fysisk tilknytning

Tilknytningen skal skje så snart som praktisk mulig etter at installasjonen er meldt ferdig, eller etter nærmere avtale. Ingen andre enn nettselskapet, eller dennes representant, har adgang til å knytte en installasjon til distribusjonsnettet. Urettmessig tilknytning av en installasjon medfører erstatningsansvar og kan medføre straffeansvar.

§ 4-3 Annen utførelse

Dersom installasjonseier ønsker tilknytningen utført på annen måte enn nettselskapets standard for området, kan nettselskapet utføre arbeidet etter bestilling og kreve eventuelle merkostnader dekket av installasjonseier. Etter avtale mellom installasjonseier og nettselskapet kan arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredje part som godkjennes av nettselskapet.

§ 4-4 Midlertidig tilknytning

Midlertidig tilknytning av en installasjon til nettselskapets distribusjonsnett utføres etter installasjonseiers bestilling. Bestilling skjer på samme måte som for permanent tilknytning.

Fremføring, montering, demontering og eventuelt vedlikehold av midlertidige lav/høyspennings distribusjonsnett betales av bestiller før arbeidet igangsettes. Ved midlertidig tilknytning kan nettselskapet og installasjonseier inngå avtale om at arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredje part som godkjennes av nettselskapet. Før spenningssetting skal nettselskapet besiktige og godkjenne utførelsen.

§ 4-5 Tilknytningsgebyr

Nettselskapet kan i samsvar med offentlige forskrifter fastsette at det ved nye tilknytninger eller ved oppdimensjonering av en eksisterende tilknytning betales et tilknytningsgebyr.

Gebyret skal være generelt og pålegges alle nye tilknytninger i nettet. Gebyret kan differensieres etter overbelastningsvern (sikringsstørrelse).

§ 4-6 Endret systemspenning

Nettselskapet har rett til å endre systemspenning. I så fall skal nettselskapet bekoste nødvendig omlegging av installasjoner. Eventuell ytterligere oppgradering av installasjoner bekostes av installasjonseier.

§ 5 ANLEGGSBIDRAG

Anleggsbidrag beregnes i henhold til de til enhver tid gjeldende forskrifter.

Nettselskapene kan fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder. Anleggsbidrag ved forsterkning av en tilknytning kan beregnes når kunden krever økt kapasitet eller kvalitet som utløser behov for forsterkning.

Anleggsbidraget skal beregnes ut fra kostnadene som følger av kundens tilknytning til nettet. Anleggsbidrag skal fastsettes uavhengig av kundens forventede energituttak og kan maksimalt settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr. Anleggskostnad settes lik nødvendig kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen, inklusive timeverk for personell, maskiner og utstyr. Nettselskapet skal på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for, anleggsbidraget. Anleggsbidraget kan kreves innbetalt før arbeidet påbegynnes. Ved eventuell avtale om betaling på et senere tidspunkt, kan garanti som sikkerhet for anleggsbidraget kreves. Nettselskapet kan fordele anleggsbidraget mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, men senest innen ti år etter ferdigstillelse av anlegget.

Forordningen kan skje i form av en etterberegning av anleggsbidraget, når nye kunder blir tilknyttet eller ved at nettselskapet forskutterer investeringskostnadene og fastsetter anleggsbidraget andelsvis ovenfor de kunder som etter hvert blir tilknyttet nettet. Permanent distribusjonsnett/stikkledning som er bygget eller forsterket i forbindelse med tilknytning frem til tilknytningspunktet er normalt e-verkets eiendom og nettselskapet har drifts- og vedlikeholdspålit. Dette gjelder også dersom distribusjonsnett/stikkledning er helt eller delvis finansiert ved anleggsbidrag.

§ 6 MÅLEPUNKT

Plassering av målepunkt avtales i forbindelse med bestilling av tilknytning.

Normalt skal en installasjon ha ett (1) målepunkt som plasseres så nær tilknytningspunktet som mulig.

Målepunktets plassering skal være godkjent av nettselskapet, og nettselskapet kan kreve at måleutstyret plasseres utendørs i låst skap og/eller være avlesbart utenfra. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til måleutstyret. Ved tilknytning monterer nettselskapet eller dennes representant måleutstyr for avregning av nettleie og kraftkjøp. Nettselskapet fastsetter størrelse og type måleutstyr og eventuelle kontrollapparater, eier disse og foretar nødvendig vedlikehold.

Vedlegg 2

Installasjonseier kan ikke ta i bruk en installasjon før måleutstyret er montert, eller det er gjort annen avtale med nettselskapet. Dersom det er utført arbeid i målepunktet av installasjonseiers representant og arbeidet ikke er i samsvar med nettselskapets krav kan tilknytning utsettes til forholdet er ordnet.

§ 7 FRAKOBLING OG TILKOBLING AV INSTALLASJONEN

Frakobling og tilkobling kan bare utføres av nettselskapet eller dennes representant.

Nettselskapet er ikke ansvarlig for skade eller tap ved fra- eller tilkoblinger som er hjemlet i denne avtale.

§ 7-1 Frakobling uten nærmere varsel

Nettselskapet foretar frakobling uten nærmere varsel dersom:

- installasjonen er farlig
  - installasjonen behøver øyeblikkelig utbedring
  - bruk kan medføre skade eller ulemper for kunden, nettselskapet eller andre
- Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) /det lokale eltilsyn kan etter Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg fastsatt av Produkt og Elektrisitetstilsynet med hjemmel i lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 2, koble ut et forskriftsstridig anlegg dersom pålegg om utbedring av mangler ved installasjonen ikke er etterkommet til avtalt tid, eller dersom det ikke brukes godkjente apparater.

§ 7-2 Frakobling etter nærmere varsel

Nettselskapet kan foreta frakobling etter nærmere varsel dersom frakoblingen er nødvendig av hensyn til ettersyn, vedlikehold eller utvidelse av nettselskapets eller andre kunders installasjoner.

Nettselskapet skal, så langt det er mulig, varsle kunden direkte eller på annen egnet måte om frakoblingen. I den utstrekning det er mulig, skal frakoblingen legges til tider som er til minst ulempe for kunden og nettselskapet. Varsel om frakobling medfører ingen plikt for nettselskapet til å koble fra anlegget i hele eller deler av det varslede tidsrom.

§ 8 ANSVARSFORHOLD

§ 8-1 Kundens krav ved mangel

Dersom det foreligger en mangel og dette ikke skyldes kunden eller forhold på kundens side, kan kunden

- holde tilbake betalingen for å dekke krav som følge av mangelen, men ikke åpenbart mer enn det som vil gi betryggende sikkerhet for kravet.
- kreve erstatning for tap som følge av mangelen.
- kreve prisavslag

For øvrig vises det til bestemmelsene i nettleieavtalens § 12.

§ 8-2 Nettselskapets erstatningsansvar

Nettselskapet er ansvarlig for tap kunden lider som følge av mangler ved ytelsen. Dette gjelder likevel ikke så langt nettselskapet godtgjør at mangelen skyldes årsaker utenfor selskapets kontroll, som det ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av. Beror mangelen på en tredjeperson som nettselskapet

har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle tilknytningsvilkårene, er nettselskapet fri for ansvar bare dersom også tredjepersonen ville vært fritatt etter regelen i første ledd. Det samme gjelder om mangelen beror på en leverandør som nettselskapet har brukt, eller noen annen i tidligere salgsløp. Ansvarsfriheten gjelder så lenge hindringen er til stede. Faller hindringen bort, kan ansvar gjøres gjeldende dersom nettselskapet da plikter å oppfylle, men ikke gjør dette. For øvrig vises det til bestemmelsene i nettleieavtalens § 13.

§ 8-3 Installasjonseiers medvirkning

Dersom installasjonseier eller dennes representant har medvirket til skaden eller tapet ved egen skyld, kan nettselskapets ansvar settes ned eller falle bort, jfr. Skadeserstatningsloven § 5-1.

§ 8-4 Personskade

Ansvar for personskade reguleres ikke av disse standardvilkår. Det vises til de alminnelige erstatningsrettslige regler.

§ 9 ENDRING AV TILKNYTNINGSVILKÅR

§ 9-1 Endring av standard tilknytningsvilkår

Kunngjøring om endring i disse standard tilknytningsvilkårene blir gitt som direkte melding til installasjonseier eller på annen egnet måte. Endring av standard tilknytningsvilkår vil ikke bli gjort gjeldende før bestemmende organ har gjort endelig vedtak, og tidligst 14 dager etter at kunngjøring er foretatt. Endringer i standard tilknytningsvilkår må skje etter samråd med Forbrukerombudet.

§ 9-2 Endring av særskilt avtalte tilknytningsvilkår

Særskilt avtalte tilknytningsvilkår står partene fritt til å endre etter avtale.

§ 10 TVISTER

Uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet kan bringes inn til Norges vassdrags- og energidirektorat, som da vil fatte vedtak i saken. Tvister i anledning standard tilknytningsvilkår kan for øvrig forelegges Elklagenemnda, eller bringes inn for domstolene. Så lenge en tvist er til behandling i nemnda, kan ikke en part bringe den inn for de alminnelige domstolene. En tvist anses for å være til behandling fra det tidspunktet begjæringen om klagebehandling er kommet inn for nemnda. En sak som nemnda har realitetsbehandlet, kan bringes direkte inn for tingretten.

Tensio TS
Standard tilknytningsvilkår for næringskunder mv
EnergiNorges anbefalte tilknytningsvilkår for næringskunder mv

§ 1 GENERELT OM TILKNYTNINGSVILKÅR

Disse tilknytningsvilkårene gjelder i kontraktsforholdet mellom nettselskap og eier av elektriske anlegg (anleggseier) som ikke er forbruker i henhold til definisjonen av forbruker i § 1 i lov om forbrukerkjøp av 21. juni 2002 nr 34. Tilknytningsvilkårene regulerer forholdet mellom nettselskapet og eieren av det elektriske anlegget som skal tilknyttes, eller er tilknyttet, distribusjonsnettet eller regionalnettet. Bruken av distribusjonsnettet eller regionalnettet til uttak av kraft reguleres av nettleieavtalen mellom nettselskapet og brukeren av det elektriske anlegget (dvs. nettkunden). Ved tvil om forståelsen av begreper og uttrykk som er brukt i disse vilkår skal, med mindre noe annet fremgår av sammenhengen, definisjonene i vedlagte definisjonsliste legges til grunn.

§ 2 BESTILLING OG GODKJENNING AV TILKNYTNING**§ 2-1 Avtaleforholdet**

Avtaleforholdet består av disse tilknytningsvilkår, tilknytnings- og nettleieavtale for næringskunde mv med eventuelle individuelle vilkår, gjeldende nettleievilkår samt de forutsetninger som er lagt til grunn for tilknytningen jf § 2-4.

§ 2-2 Bestilling og utførelse av tilknytning

Bestilling og utførelse av tilknytning til distribusjonsnett skal skje i henhold til nettselskapets regler og rutiner eller "Regler for tilknytning av elektriske anlegg i fordelingsnett", jf EBL Kompetanse AS Publikasjon nr 101-2002. Bestilling og utførelse av tilknytning av anlegg for uttak fra regionalnett skal skje i henhold til nettselskapets regler og rutiner.

§ 2-3 Bekreftelse av bestilling

Nettselskapet melder skriftlig tilbake til anleggseier, eller dennes representant, om bestillingen er godkjent med de innmeldte data, eller om det kreves ytterligere informasjon. Meldingen kan gis elektronisk. Eventuell nekting av godkjenning skal være saklig og grunnlig skriftlig. Sammen med nettselskapets tilbakemelding til anleggseier vedlegges et eksemplar av disse tilknytningsvilkår. Alternativt kan nettselskapet henvise til sted hvor tilknytningsvilkårene mv er tilgjengelige, f.eks. på nettselskapets hjemmeside på internett.

§ 2-4 Tilknytningsforutsetninger

Et elektrisk anlegg blir tilknyttet nettselskapets distribusjonsnett eller regionalnett i henhold til de forutsetningene som er angitt i nettselskapets skriftlige tilbakemelding til anleggseieren, jf. § 2-3.

Tilknytningen skal dimensjoneres på bakgrunn av et omforent energi- og effektbudsjett.

Forutsetningene for tilknytningen fremgår av eget vedlegg til disse vilkår. Eventuelle rettigheter nettselskapet har ervervet over anleggseierens faste eiendom, kan tinglyses på nettselskapets bekostning.

Dersom forutsetningene for tilknytning av et anlegg blir vesentlig endret, eller viser seg å ikke være korrekte, kan nettselskapet kreve å få dekket de merkostnader dette medfører, f.eks. kostnader knyttet til drift og vedlikehold som ikke dekkes av nettleien.

§ 2-5 Overdragelse av elektrisk installasjon/anlegg som er tilknyttet nettet

Tilknytningsvilkårene gjelder for alle fremtidige eiere av det elektriske anlegget. Dersom et elektrisk anlegg skifter eier, trer den nye eier inn i de samme rettigheter og plikter som sin forgjenger, herunder de rettigheter og plikter som følger av disse tilknytningsvilkårene.

§ 2-6 Drift og vedlikehold av elektriske anlegg

Anleggseier er ansvarlig for å bygge, drive og vedlikeholde sitt elektriske anlegg i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter. Oppstår det feil på anlegg, skal anleggseier straks kontakte autorisert el-entreprenør/nettselskap som foretar nødvendig utbedring/feilretting. Dersom anleggseier har ansatt personale med nødvendig godkjenning, kan disse foreta nødvendig utbedring/feilretting på anleggseiers anlegg. Nettselskapet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)/Det lokale el-tilsyn (DLE) har i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter rett til uhindret og kostnadsfri adgang til alle anleggseiers anlegg som er tilknyttet nettet.

§ 2-7 Taushetsplikt

Nettselskapet skal ikke utlevere personopplysninger som vedrører anleggseier eller tilsatte i anleggseiers virksomhet til utenforstående, unntatt når utlevering av opplysninger skjer: a. med samtykke fra den opplysningen gjelder b. med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov eller c. som ledd i betalingsinnkreving mv og ellers hvor det foreligger saklige grunner. Nettselskapet skal likeledes bevare taushet om alle forhold selskapet blir kjent med av teknisk eller økonomisk art som vedrører anleggseier og hans virksomhet, som ikke allerede er allmenn kjent.

§ 3 FREMFØRING OG PLASSERING AV NETT**§ 3-1 Fremføring av distribusjonsnett/stikkledning til anleggseiers eget bruk**

Nettselskapet skal uten å måtte yte vederlag eller erstatning gis adgang til fremføring av nødvendig distribusjonsnett og/eller stikkledning over grunneiendom som eies eller disponeres av anleggseier for tilknytning av anleggseiers elektriske anlegg. Nettselskapet avgjør hvordan distribusjonsnett/stikkledning skal fremføres, herunder plassering, og hvilken art og dimensjon nettet/ledningen skal ha. Fremføringen skal dog søkes utført med minst mulig ulempe for anleggseier eller andre som disponerer eiendommen. Nettselskapet påviser, så langt det er mulig, ledningstrasé, plassering av stolper og annet utstyr for grunneier/fester. Anleggseier har ikke krav på erstatning for skader og ulemper som stikkledningen senere kan medføre, unntatt ved utvist uaktsomhet fra nettselskapets side. Rettigheter til fremføring av, og adgang til, ledningsnett for tilknytning av anleggseiers eget anlegg over grunn anleggseieren eier eller disponerer ansees avgitt ved anleggseiers bestilling av tilknytningen.

§ 3-2 Fremføring av distribusjonsnett /stikkledning til andre

Nettselskapet har rett til å fremføre luftledning eller jordkabel som distribusjonsnett eller stikkledning over grunn som anleggseier eier eller disponerer, til andre anleggseiere/ brukere. Fremføring skjer uten vederlag til anleggseier, men anleggseier skal gis mulighet til å uttale seg om ledningstrasé og plassering av stolper og annet utstyr. Stikkledning, distribusjonsnett og arbeidet med dette skal, hensyn tatt til nettets funksjon og økonomi, medføre minst mulig ulempe for anleggseier og andre som disponerer grunnen.

§ 3-3 Plassering av nettstasjoner

Ved tilknytning av større anlegg har nettselskapet rett til å kreve avstått rom i bygning eller tomt til nettstasjon(er). Plass som stilles til rådighet, skal på forhånd være godkjent av nettselskapet. Skal nettstasjonen kun betjene anleggseierens anlegg, betales ikke vederlag for avstått rom eller tomt for

nettstasjon til anleggseieren. Nettselskapet har rett til å føre ledninger og kabler ut fra nettstasjoner for tilknytning av andre elektriske anlegg. Dette skal, hensyntatt nettets funksjon og økonomi, skje med minst mulig ulempe for anleggseier eller andre som disponerer eiendommen. Eventuelt vederlag for plassering av nettstasjon som skal betjene flere anleggseieres anlegg, fastsettes som et engangsbeløp. Vederlagets størrelse fastsettes i samsvar med det som er vanlig i nettselskapets konsesjonsområde og innarbeides i egen avtale.

§ 3-4 Særskilt om adgang til ledningsnett for vedlikehold, fjerning av vegetasjon mv

Nettselskapet har rett til å vedlikeholde ledningsnett/stikkledning, herunder også fjerne vegetasjon som er eller vil komme innenfor de sikkerhetsavstander som er forskriftsbestemt for de forskjellige ledningstyper/spenningsnivå. Det samme gjelder andre som har rett til å benytte ledningstraseen, herunder eier av telekommunikasjonsledninger. Vedlikehold og fjerning av vegetasjon skal skje til minst mulig ulempe for anleggseier og andre som disponerer eiendommen, og nettselskapet plikter å foreta opprydding og utbedring av eventuelle terrengskader etter slikt arbeid. Vedlikehold og fjerning av vegetasjon i henhold til denne bestemmelsen gir ikke anleggseier eller andre som disponerer eiendommen krav på erstatning eller vederlag.

§ 3-5 Bruk av distribusjonsnett/stikkledning til andre formål

Nettselskapet har rett til å bruke distribusjonsnett/stikkledning over grunn som eies eller disponeres av anleggseier også til andre formål enn energioverføring, så lenge dette skjer uten unødvendig ulempe for anleggseier og andre som disponerer eiendommen. Nettselskapet har vederlagsfri rett til å benytte distribusjonsnett som er anlagt for å tilknytte en anleggseiers anlegg til å tilknytte andre anleggseiere, dersom dette er hensiktsmessig hensyntatt nettets funksjon og økonomi.

§ 3-6 Adgang til distribusjonsnett og anlegg

Anleggseier skal gi nettselskapet, og andre som benytter ledningsnettet/traseen, uhindret adgang til eiendommen for vedlikehold og drift av nettet og tilknytningspunktet. Nettselskapet skal til enhver tid ha uhindret og kostnadsfri adgang til nettstasjoner, også når disse er plassert i anleggseiers bygg.

§ 3-7 Bruk av arbeidsmaskiner nær ledningsnett

Bruk av arbeidsredskaper nær, ved og under ledningsanlegg skal kun skje etter anvisning fra nettselskapet slik at faren for ulykker og skader på personer, ledningsanlegg og annet materiell kan minimeres. Ved arbeider på grunn som eies eller disponeres av anleggseier, som innebærer bruk av anleggsredskaper nærmere høyspenningsanlegg enn 30 m, er anleggseier, uavhengig av hvem som utfører arbeidene, ansvarlig for at nettselskapet kontaktes så tidlig som mulig før arbeidet starter. Nettselskapet vil gi sikkerhetsrettledning og påvise minste sikre avstand til ledningsanlegg under arbeidet. Dersom sikringsarbeidet medfører merkostnader utover ordinær rådgivning og tilsyn for nettselskapet, kan nettselskapet kreve disse dekket av anleggseier eller den som forestår arbeidet.

§ 3-8 Anleggseiers informasjonsplikt

Anleggseier har plikt til å underrette nettselskapet på forhånd når det skal foretas graving, oppfylling eller annen endring av terrenget, sprengning, veibygging, felling av trær eller andre arbeider som kan skade eller på annen måte ha betydning for nettselskapets anlegg på grunn anleggseieren eier eller disponerer. Underrettingsplikten gjelder uavhengig av hvem som utfører arbeidene. Underretning skal skje så tidlig som mulig slik at nødvendige sikkerhetstiltak mv kan iverksettes. Dersom tiltakene medfører merkostnader utover ordinær rådgivning og tilsyn for nettselskapet, kan nettselskapet kreve disse dekket av anleggseier eller den som forestår arbeidet.

§ 3-9 Skade på nettselskapets eiendom

Anleggseier er, i henhold til alminnelige erstatningsrettslige regler, ansvarlig for skade forvoldt på nettselskapets eiendom. Unnlatt varsling til nettselskapet i tilfeller som nevnt i § 3-7 og § 3-8, eller varsling på et så sent tidspunkt at nettselskapet ikke kan overholde rettledningsplikten eller iverksette egnede sikkerhetstiltak, vil normalt ansees som erstatningsbetingende uaktsomhet.

§ 3-10 Flytting eller fjerning av ledninger/nett

Hvis det som følge av offentlige påbud, eller etter anleggseiers behov er nødvendig, kan stikkledninger eller lavspenningsnett flyttes, forandres eller fjernes. Tilsvarende kan bare unntaksvis foretas for høyspenningsnett. Flytting forutsetter i alle tilfelle at dette kan gjøres uten vesentlig ulempe og uten kostnad for nettselskapet. Nettselskapet utfører normalt arbeidet med flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller lavspenningsnett for rekvirentens regning. Ved eventuell flytting, forandring eller fjerning av høyspenningsanlegg på privat eiendom skal dette foretas av nettselskapet for rekvirentens regning, dersom ikke annen avtale er inngått. Nettselskapet har rett, men ikke plikt, til å fjerne stikkledningen og den del av nettet som tjener til forsyning av et anlegg som har vært uten nettleiekunde i minst 3 år. Før slik fjerning finner sted, skal nettselskapet skriftlig varsle anleggseier. Hvis nettselskapet ikke mottar bekreftelse på opprettholdelse av tilknytning innen en måned, dvs. at det inngås ny nettleieavtale for anlegget, kan nettselskapet fjerne de aktuelle nettdeler. Fjerningen skjer for nettselskapets regning.

§ 4 TILKNYTNING

§ 4-1 Tilknytningspunktet

Tilknytningspunktet markerer overgangen mellom nettselskapets nett og det elektriske anlegget som er tilknyttet og angir herunder grensen for eiendomsforhold, samt ansvar for drift og vedlikehold.

Nettselskapet kan definere tilknytningspunktet på følgende måter:

- ved veggjenomføring fra transformatorrom / nettstasjon,
- det punkt i distribusjonsnettet hvor stikkledning er tilknyttet nettet, eller
- tilkoblingsklemme på husvegg for luftnett eller grunnmur for kabel.

I det siste tilfelle anses stikkledningen å utgjøre en del av nettselskapets distribusjonsnett. Definisjonen av tilknytningspunktet og utførelsen av tilknytningen skal som hovedregel være i henhold til nettselskapets standard for området. Anlegget tilknyttes nettet på avtalt spenningsnivå.

Tilknytningspunktet skal angis på skjema "Melding om installasjonsarbeid" eller annet skjema/melding nettselskapet benytter for tilknytning. Dersom stikkledning er en del av nettselskapets distribusjonsnett, avgjør nettselskapet hvordan stikkledningen fremføres, plasseres og hvilken art og dimensjon den skal ha. Fremføring av stikkledning utføres i henhold til bestemmelsene i § 3. Til hvert anlegg fører nettselskapet som regel bare frem en stikkledning.

§ 4-2 Fysisk tilknytning

Tilknytningen skal skje så snart som praktisk mulig etter at anlegget er meldt ferdig, eller etter nærmere avtale. Ingen andre enn nettselskapet, eller dennes representant, har adgang til å knytte et anlegg til distribusjonsnettet. Urettmessig tilknytning av et anlegg medfører erstatningsansvar og kan medføre straffeansvar. Tilknytning vil normalt ikke skje før eventuelt anleggsbidrag er innbetalt, eller etter at anleggseier etter nærmere avtale har stillet trygghende sikkerhet, jf § 5, fjerde ledd.

§ 4-3 Annen utførelse

Dersom anleggseier ønsker tilknytningen utført på annen måte enn nettselskapets standard for området, kan nettselskapet utføre arbeidet etter bestilling og kreve eventuelle merkostnader dekket av anleggseier. Etter avtale mellom anleggseier og nettselskapet kan arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredje part som godkjennes av nettselskapet.

§ 4-4 Midlertidig tilknytning

Midlertidig tilknytning av et anlegg til nettselskapets nett utføres av nettselskapet etter anleggseiers bestilling. Bestilling skjer på samme måte som for permanent tilknytning. Fremføring, montering, demontering og eventuelt vedlikehold av midlertidige lav-/høyspennings distribusjonsnett betales av bestiller før arbeidet igangsettes. Ved midlertidig tilknytning kan nettselskapet og anleggseier inngå avtale om at arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredje part som godkjennes av nettselskapet. Før spennings- og idriftssetting skal nettselskapet besiktige og godkjenne utførelsen.

§ 4-5 Tilknytningsgebyr

Nettselskapet kan i samsvar med offentlige forskrifter fastsette at det ved nye tilknytninger eller ved oppdimensjonering av en eksisterende tilknytning skal betales et tilknytningsgebyr. Gebyret skal i så fall pålegges alle nye tilknytninger i nettselskapets konsesjonsområde. Gebyret kan differensieres, f.eks. etter overbelastningsvern (sikringsstørrelse).

§ 4-6 Endret systemspenning

Nettselskapet har rett til å endre systemspenning. I så tilfelle skal nettselskapet bekoste nødvendig omlegging av anlegget til anleggseier. Dersom anleggseieren foretar annen oppgradering av sitt anlegg i forbindelse med omlegging til ny systemspenning, er merkostnadene for slik oppgradering nettselskapet uvedkommende.

§ 5 ANLEGGSBIDRAG

Nettselskapet har rett til å fastsette et anleggsbidrag for å dekke kostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, jf § 17-5 i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv av 11. mars 1999 nr 302.

Anleggsbidraget kan kreves innbetalt før arbeidet påbegynnes. Ved eventuell avtale om betaling på et senere tidspunkt, kan nettselskapet kreve sikkerhet for betalingen. Permanent nett/stikkledning som er bygget eller forsterket i forbindelse med tilknytning frem til tilknytningspunktet, er normalt nettselskapets eiendom, og nettselskapet har drifts- og vedlikeholdsplikt. Dette gjelder også dersom nett/stikkledning er helt eller delvis finansiert ved anleggsbidrag. Mislighold av plikten til å betale anleggsbidrag gir nettselskapet rett til å stenge et tilknyttet anlegg for uttak av elektrisk kraft inntil anleggsbidrag er betalt.

§ 6 MÅLEPUNKT FOR FORBRUKSMÅLING

Plassering av målepunkt avtales i forbindelse med bestilling av tilknytning. Normalt skal et anlegg ha ett (1) målepunkt som plasseres så nært tilknytningspunktet som mulig. Målepunktets plassering skal være godkjent av nettselskapet, og nettselskapet kan kreve at måleutstyret plasseres utendørs i låst skap og/eller være avlesbart utenfra. Nettselskapet skal for øvrig til enhver tid ha uhindret og kostnadsfri adgang til måleutstyret. Ved tilknytning monterer nettselskapet, eller nettselskapets representant, måleutstyr for avregning av nettleie og kraftleveranse. Nettselskapet fastsetter størrelse og type måleutstyr og eventuelle kontrollapparater mv. Måleutstyr og kontrollapparater mv er nettselskapets eiendom, og nettselskapet forestår nødvendig vedlikehold og målerbytter. Anleggseier kan ikke ta i bruk et anlegg før måleutstyret er montert, eller annet er avtalt med nettselskapet.

§ 7 FRAKOBLING OG TILKOBLING AV ANLEGGET

Frakobling og tilkobling kan bare utføres av nettselskapet, nettselskapets representant, eller Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) v/ Det lokale el-tilsyn (DLE). Nettselskapet og DSB/DLE er ikke ansvarlige for skade eller tap ved fra- eller tilkoblinger som er hjemlet i denne avtale.

§ 7-1 Frakobling uten nærmere varsel

Nettselskapet, DSB/DLE foretar frakobling etter vedtak og uten nærmere varsel dersom:

- anlegget er farlig
- det er behov for øyeblikkelig utbedring av anlegget
- bruk kan medføre skade eller ulemper for nettkunden, nettselskapet eller andre.

DSB/DLE kan etter forskrifter fastsatt av Produkt- og elektrisitetstilsynet 6. november 1998 med hjemmel i lov 24. mai 1929 nr 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 2, koble ut et forskriftsstridig anlegg dersom pålegg om utbedring av mangler ved anlegget ikke er etterkommet til avtalt tid, eller dersom det ikke brukes godkjente apparater.

§ 7-2 Frakobling etter nærmere varsel

Nettselskapet kan foreta frakobling av elektriske anlegg etter nærmere varsel dersom frakoblingen er nødvendig f.eks. av hensyn til ettersyn, vedlikehold eller ved øvrige endringer eller utvidelser av anleggseiers eller andre nettkunders anlegg. Nettselskapet skal, så langt det er mulig, varsle nettkunden direkte eller på annen egnet måte om frakoblingen. Frakoblingen skal, i den utstrekning det er mulig, søkes lagt til tider som er til minst mulig ulempe for nettkunden. Nettselskapet kan dessuten etter nærmere varsel foreta frakobling av elektrisk anlegg dersom nettselskapet ikke gis tilgang til anlegg, måleutstyr mv som nettselskapet etter tilknytningsvilkårene eller annen avtale har krav på adgang til, eller dersom anleggseier for øvrig ikke overholder sine forpliktelser i kontraktsforholdet.

Varsel om frakobling medfører ingen plikt for nettselskapet til å koble fra anlegget i hele eller deler av det varslede tidsrom.

§ 8 ANSVARFORHOLD**§ 8-1 Direkte skader og tap**

Nettselskapet er kun ansvarlig for direkte skade og tap som tilknytning av den elektriske anlegg til distribusjonsnettet eller regionalnettet forårsaker når skaden eller tapet er voldt ved uaktsomhet fra nettselskapets side. Nettselskapet er ikke ansvarlig for skader eller tap som kan oppstå ved rettmessig inn- og utkobling.

§ 8-2 Indirekte skader og tap

Nettselskapet er ikke ansvarlig for indirekte skader og tap med mindre skaden er forvoldt ved forsett fra nettselskapets side.

Som indirekte skade og tap (følgeskader) regnes blant annet:

- tap som følge av minsket eller bortfalt produksjon eller omsetning (driftsavbrudd)
- tappt fortjeneste som følge av at en kontrakt med tredjemann faller bort eller ikke blir riktig oppfylt
- tap som anleggseiers/brukers kunder har lidt
- tap som følge av skade på annet enn anleggseiers/brukers anlegg, apparater eller annet enn gjenstander som har nær og direkte sammenheng med anlegget eller apparatenes forutsatte bruk.
- tap som følge av brannskader på bygninger mv.

§ 8-3 Anleggseiers medvirkning

Dersom anleggseier eller dennes representant har medvirket til skaden eller tapet ved egen skyld, kan nettselskapets ansvar settes ned eller falle bort, jf skadeserstatningsloven av 13. juni 1969 § 5-1.

§ 8-4 Anleggseiers tapsbegrensningsplikt

Anleggseier plikter ved rimelige tiltak å søke å begrense sitt tap. Forsømmer anleggseier dette, må han selv bære den tilsvarende del av tapet.

§ 8-5 Anleggseiers ansvar

Anleggseier er i henhold til alminnelige erstatningsregler ansvarlig for det tap hans bruk av nettet eller hans anlegg som er tilknyttet nettet, påfører nettselskapet eller nettselskapets øvrige kunder og andre.

§ 8-6 Personskade

Ansvar for personskade reguleres ikke av disse tilknytningsvilkårene. Det vises til de alminnelige erstatningsrettslige regler.

§ 9 ENDRING AV TILKNYTNINGSVILKÅR**§ 9-1 Endring av tilknytningsvilkår**

Nettselskapet har rett til å foreta endringer i disse tilknytningsvilkårene.

Ved endring i disse tilknytningsvilkårene vil meddelelse om dette bli gitt som direkte melding til anleggseier eller på annen egnet måte, f.eks. ved kunngjøring.

Endring av standard tilknytningsvilkår vil ikke bli gjort gjeldende før tidligst 14 dager etter at meddelelse er gitt. Så lenge tilknytningen består, er anleggseier forpliktet i henhold til de til enhver tid gjeldende tilknytningsvilkår.

§ 9-2 Endring av særskilt avtalte tilknytningsvilkår

Eventuelt særskilt avtalte tilknytningsvilkår kan endres på tilsvarende måte dersom ikke annet er avtalt.

§ 10 TVISTER

Tvister i anledning tilknytningsvilkårene avgjøres av de ordinære domstolene, men mindre partene i den enkelte tvist er enige om at tvisten skal løses ved voldgift og inngår voldgiftsavtale.